

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 7C/78/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4310207622
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Červenáková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2017:4310207622.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Máriou Červenákovou, v právnej veci žalobkyne: L. A., J. B., Z. X.X.XXXX, B. Z. R. XX, E., zast. v konaní JUDr. Romanom Juríkom, PhD., advokátom so sídlom Račianska 62, Bratislava 3, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Mliekarenská 10, Bratislava 824 96, IČO: 35 792 752, zast. v konaní JUDr. Jánom Havlátom, advokátom Advokátskej kancelárie HAVLÁT&PARTNERS, so sídlom Rudnayovo nám. 1, Bratislava, o zaplatenie finančného zadostučinenia takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu v časti priznania finančného zadostučinenia **z a m i e t a**.
- II. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala ochrany spotrebiteľa v zmysle zák. č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov a určenia, že právny vzťah z úverovej zmluvy medzi účastníkmi konania nie je a ďalším výrokom sa domáhala priznania primeraného finančného zadostučinenia vo výške 2 639 Eur, ako i náhrady trov konania.
2. Okresný súd Levice rozsudkom zo dňa 4.12.2013 pod č.k. 7C/78/2010-237 určil, že právny vzťah z úverovej zmluvy číslo XXXXXXXXXXXX medzi účastníkmi konania nie je a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni 1 000 Eur z titulu primeraného finančného zadostučinenia, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a o trovách konania si vymienil rozhodnúť po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej
3. Rozsudok súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odoslaním žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.
4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného a rozsudkom zo dňa 20.2.2015 pod č. k. 9Co/175/2014-328 rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa určenia, že právny vzťah z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX medzi účastníkmi konania nie je, potvrdil a v časti priznania finančného zadostučinenia zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.
5. Z odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu vyplýva, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala aj priznania finančného zadostučinenia vo výške 2 639 Eur s poukazom na ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Súd prvého stupňa pri právnom posúdení tohto nároku vychádzal z toho, že právny vzťah z úverovej zmluvy medzi účastníkmi konania nie je, a preto nemôže byť zmluva klasifikovaná ako zmluva o spotrebiteľskom úvere, a teda nárok žalobkyne na primeraní finančné zadostučinenie nemožno posudzovať v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z

o ochrane spotrebiteľa, ale právny základ tohto nároku žalobkyne je potrebné posúdiť ako zásah do osobných práv v zmysle § 11 a nasl. OZ. Zo zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení vyplýva, že právo na primerané finančné zadosťučinenie závisí od úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi osobou - spotrebiteľom, ktorej porušením práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom bola privedená určitá ujma. Súd teda musí vyhodnotiť, kedy nastali okolnosti vymedzené v § 3 ods. 5 zák. č. 250 Z.z., pretože priznané finančné zadosťučinenie môže byť priznané len v takom prípade, ak dotknutá osoba na súde úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zák. č. 250/2007 Z.z. Odvolací súd je toho názoru, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. nie je prípustné zamieňať s nárokmi vyplývajúcimi z práva na ochranu osobnosti v zmysle uztl. § 13 a nasl. OZ a tiež, že dotknutý nárok nie je ani paušalizovaným nárokom na náhradu škody, či už majetkovej alebo osobnostnej povahy. Z doslovného znenia § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. je zrejmé, že zákon stanovuje fakticky jedinú podmienku pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a to úspešné uplatnenie porušenia práv spotrebiteľa na súde. Zároveň zákon nevymedzuje žiadne kritéria, podľa ktorých by sa malo rozhodovať o výške dotknutého nároku. V zásade sa jedná o zákonom priamo predpokladanú voľnú úvahu súdu (§ 136 OSP), ktorej s veľkou pravdepodobnosťou ustáli až súdna prax. Napriek tomu, že sa nejedná o právo na náhradu škody, ani o právo na ochranu spotrebiteľa, je nevyhnutné vyhodnotiť konkrétne porušenie práv spotrebiteľa z hľadiska dodávateľa, t.j. akú kvantitu a kvalitu malo jeho konanie, príp. nekonanie, ktorého dôsledkom bolo dotknuté porušenie práv spotrebiteľa, a jednak z pohľadu ochrany spotrebiteľa ako hodnoty, ktorá je postavená na úroveň iných spoločných hodnôt verejného poriadku. Poukazujúc na vyššie uvedený právny názor odvolacieho súdu, povinnosťou súdu prvého stupňa bude opätovne posúdiť nárok žalobkyne na priznanie finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. Súd prvého stupňa, pokiaľ dospeje k záveru, že žalobkyni vznikol nárok na finančné zadosťučinenie, vypořada sa a v dôvodoch svojho rozhodnutia uvedie, ako vyhodnotil porušenie práv spotrebiteľa z hľadiska dodávateľa, aj negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom a spoločenskom živote žalobkyne, ak jej boli spôsobené. Prizná finančné zadosťučinenie v takej výške, ktoré vyrovná ujmu žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného a bude určitou satisfakciou za stav, ktorý musela žalobkyňa v dôsledku konania žalovaného strpieť.

6. Žalobkyňa svoj návrh na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 639 Eur odôvodnila tým, že zo strany žalovaného nebola dodržaná odborná starostlivosť podľa § 2 písm. u) zákona č. 250/2007. Žalovaný jednoznačne zanedbal odbornú starostlivosť a postupoval v rozpore s dobrými mravmi, keď sa neustále dopúšťal obťažovania žalobkyne tým, že jej opakovane zasielal výzvy, opakovane ju kontaktoval, pričom výnimkou neboli ani osobné návštevy jeho zamestnancov. V dôsledku vyššie uvedeného žalobkyňa prežívala neustály stres, tlak a psychické vypätie, plynúce z neistoty o svoju budúcnosť, o budúcnosť svojej rodiny, čo trvá už 5 rokov. V dôsledku tohto sa zdravotný stav žalobkyne značne zhoršil, pričom bolo potrebné aj jej dlhodobé liečenie, čo malo za následok jej pracovnú neschopnosť a tým aj zníženie príjmov do rodiny. Žalobkyňa pociťovala nespravodlivosť, pretože musela zaplatiť za niečo, čo vlastne ani nedostala, finančné prostriedky nepoužila. Bez toho, aby o tom bola upovedomená, začal jej zamestnávateľ v mesiaci august 2011 vykonávať zrážky zo mzdy, pričom jej odmietol oznámiť z akého dôvodu tak koná. Až na základe rozhodnutia Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 12C/248/2011 jej zamestnávateľ prestal strhávať splátky zo mzdy. Žalobkyňa zároveň preukázala výpisom z bankového účtu, že žalovanému vrátila finančnú čiastku 35 000,- SK. Žalobkyňa utrpela nie len morálnu ujmu, ale aj finančnú. Stav značnej neistoty trvajúci prinajhoršom od septembra 2008 sa celkom skončil až doručením rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/175/2014-328 (právnomu zástupcovi žalobkyne doručený dňa 15.5.2015). Majú za to, že žalobkyňa splnila všetky podmienky na to, aby jej bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Úspešne uplatnila na súde svoje práva spotrebiteľa a utrpela celkom reálnu a dokazovateľnú ujmu vrátane ujmy na zdravotnom stave trvajúcu niekoľko rokov, prinajhoršom viac ako tri roky. V ďalšom svojom písomnom vyjadrení zo dňa 12.3.2017 právny zástupca žalobkyne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/4431/2007, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 20Co/96/2013, uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 21Co/20/2013, Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, ako i pozoruhodný právny názor Okresného súdu Galanta vyjadrený v právoplatnom rozsudku sp. zn. 15C/457/2015 zo dňa 13.12.2016. Žalobkyňa za nekalý postup žalovaného žiada presne takú sumu, akú nedôvodne žalovaný žiadal od nej. Nie je odborne

vzdelanou vo finančne - obligačných vzťahoch a z takéhoto prístupu firmy mala bezsenné veci. Nevyužila žiadne finančné prostriedky a zaplatiť mala vlastne za nič 2 639 Eur (79 530,- SK).

7. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 25.2.2015 uviedol, že žalobkyňa sa snaží identifikovať domnelé zásahy do jej práv a domnelé následky na jej zdravotný stav. Zásahy, ktoré by mali byť protiprávne, sú prezentované čisto v rovine tvrdení, bez akéhokoľvek relevantného podkladu, dôkazu, z ktorého by bolo možné hodnotiť a verifikovať relevanciu týchto tvrdení. Žalovaný má za to, že žalobkyňa sa snaží účelovo interpretovať akýkoľvek, čo i len formálny kontakt medzi ňou a žalovaným, ako zásah do jej práv, respektíve ako príčinu jej zdravotných problémov. V tvrdeniach žalobkyne absentuje akékoľvek zdôraznenie, v čom má resp. mala spočívať protiprávnosť konania žalovaného. Napriek tomu, že žalobkyňa je nositeľom bremena tvrdenia a dôkazného bremena, v jej vyjadrení chýba aj akékoľvek bližšie zdôvodnenie, prečo si myslí, že za prípadným zhoršením zdravotného stavu žalobkyne je práve konanie žalovaného. Žalovaný vylučuje, že by jeho konanie mohlo akokoľvek súvisieť s týmto zdravotným stavom, nebodaj byť jeho príčinou. Nárok žalobkyne považujú za neodôvodnený. Opätovne poukazujú na skutočnosti, že ak by ani len nedošlo k uzavretiu zmluvy, ako uvádza žalobkyňa, potom im nie je jasné, na podklade čoho žalobkyňa dospela k záveru, že medzi ňou a žalovaným je právny vzťah, ktorý je regulovaný právnymi normami upravujúcimi ochranu spotrebiteľa. Žalobkyňa podľa názoru žalovaného nepreukázala vznik, rozsah a intenzitu ujmy a ani žiadne ďalšie skutočnosti, ktoré by nasvedčovali, že priznanie zadosťučinenia je opodstatnené.

8. Dňa 1.7.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, pričom podľa jeho prechodných ustanovení, a to konkrétne § 470 ods. 1 ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Vzhľadom na uvedené sa počnúc dňom 1.7.2016 aj sporná vec riadi ustanoveniami CSP.

9. Okresný súd Levice na pojednávaní dňa 12.8.2017 rozhodol v neprítomnosti právneho zástupcu žalobkyne v zmysle § 180 CSP. Svoju neúčast' ospravedlnil písomne a súhlasil s tým aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Žalobkyňa na pojednávaní zotrvala na svojich prednesoch v predmetnej veci a žiadala žalobe v časti finančného zadosťučinenia vyhovieť. Poukázala na to, že vo veci mala úspech, zo strany žalovaného jej neboli vrátené finančné prostriedky, ktoré jej strhol v roku 2011 zo mzdy, žiada za to určité zadosťučinenie. Nemyslí si, že ak nemá doklady od psychológov, že v jej vnútri nejaké psychické problémy nie sú. Žalovaný taktiež zotrval na svojich prednesoch a podanú žalobu žiadal zamietnuť. Uviedol, že žalobkyňa si okrem iného uplatnila nárok na primerané finančné zadosťučinenie z dôvodu porušenia práva prípadne povinnosti chránené zákonom o ochrane spotrebiteľa avšak tento nárok nezdôvodnila, takéto porušenie nepreukázala. Počas celého konania neuviedla ani jedno právo ale ani povinnosť, ktoré mali byť konaním žalovaného porušené. Svoj nárok zdôvodňuje všeobecným zdôraznením zdravotných ťažkostí, ktoré by mohli byť uplatňované pri žalobe o náhradu nemajetkovej ujmy príp. v inom konaní. Teda akákoľvek iná náhrada nemajetkovej ujmy nie je predmetom tohto konania.

10. Podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení, proti prerušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkých spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala aj priznania finančného zadosťučinenia vo výške 2 639 Eur s poukazom na ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Súd už vo svojom prvom rozhodnutí zo dňa 4.12.2013 pri právnom posúdení tohto nároku vychádzal z toho, že právny vzťah z úverovej zmluvy medzi účastníkmi konania nie je, a preto nemôže byť úverová zmluva klasifikovaná ako zmluva o spotrebiteľskom úvere, a teda nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie nemožno posudzovať v zmysle §3 ods. 5 zák. Č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Vzhľadom k tomu, že súd ustálil, že právny vzťah z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX

medzi účastníkmi nie je, sa ani nezaoberal námietskami žalobcu a vyjadrením žalovaného k jednotlivým ustanoveniam článkov Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere, kde žalobkyňa namietala neprijateľné podmienky, pričom zaujala stanovisko, že jednotlivé ustanovenia v zmluve spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľov. Vzhľadom k tomu súd jej nárok posúdil ako zásah do osobnostných práv v zmysle § 11 a nasl. Obč. zák. Krajský súd Nitra ako odvolací súd bol však toho názoru, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. nie je prípustné zamieňať s nárokmi vyplývajúcimi z práva na ochranu osobnosti v zmysle ust. § 13 a nasl. Obč. zák. a tiež, že dotknutý nárok nie je ani paušalizovaným nárokom na náhradu škody, či už majetkovej alebo osobnostnej povahy.

12. Okresný súd Levice rozsudkom zo dňa 4.12.2013 pod č. k. 7C/78/2010-237 určil, že právny vzťah z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX medzi účastníkmi konania nie je. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že medzi účastníkmi konania zmluvný vzťah nevznikol. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že k vzniku zmluvného záväzného vzťahu medzi účastníkmi konania nedošlo z dôvodu nedostatku postupu, ktorý má všeobecný charakter (nejde o ustanovenie prijaté na ochranu spotrebiteľa). Z uvedeného dôvodu nemožno u žalobkyňu hovoriť o porušení spotrebiteľských práv, ktorých následkom by bolo právo na priznanie finančného zadosťučinenia. Ako vyplýva zo samotného inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparovať ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práv na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je, aby ujma vznikla, inak nie je čo reparovať. Ďalšou podmienkou, ktorú súd musí zohľadniť, je, že finančné zadosťučinenie môže priznať iba v prípadoch úspešného uplatnenia porušenia práv alebo povinností ustanovujúcich zákonom o ochrane spotrebiteľa. Predmetným žalobným návrhom sa žalobkyňa domáhala určenia, že právny vzťah z úverovej zmluvy medzi účastníkmi konania nie je, pričom súd, vzhľadom na predmet konania, nezisťoval porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zák. č. 250/2007 Z.z. Vzhľadom k týmto skutočnostiam s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 5 veta posledná zákona o ochrane spotrebiteľa neboli splnené základné predpoklady na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia od žalovaného. Z uvedeného dôvodu súd žalobu a priznanie finančného zadosťučinenia zamietol.

13. Podľa § 255 CSP (1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

14. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ust. § 255 ods. 2 CSP tak, že vzhľadom na pomer úspechu strán v konaní (žalobkyňa bola úspešná v časti určenia, že právny vzťah z úverovej zmluvy medzi účastníkmi konania nie je, žalovaný je úspešný v časti zamietnutia žaloby žalobkyne o priznaní finančného zadosťučinenia), nepriznal žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia v 2-och písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa 365 ods. 1 odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.